

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-017-и назди Институди иқтисодиёт ва демографияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон баргузор мегардад. Суроға: 734024, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи С. Айни, 44. Email: boboev.komil@list.ru. Телефони котиби илмӣ: 911-00.48.84.

ТАҚРИЗ

ба автореферати Ҳасанзода Нодира Ҳочимурод дар мавзӯи «Мукамалгардонии механизмҳои ташкил ва идоракунӣ имичи ташкилот» (дар мисоли муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Тоҷикистон), ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06 - Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.04 - Ташкил ва идоракунӣ корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо) пешниҳод шудааст

Дар замони муосир хангоми тамоюли умумии хоҳишҳои нисбии маблағгузори давлатии соҳаи таҳсилоти олии касбӣ афзоиши ҳаҷми ин соҳа, пеш аз ҳама тавассути рушди фаъоли хидматрасониҳои пулакӣ таъмин карда мешавад. Бояд зикр намуд, ки зиёда аз 70%-и сарчашмаҳои захираҳои молиявии муассисаҳои таҳсилоти олии ҷумҳурӣ аз ҳисоби фуруши озодаи маҳсулот/хидматрасониҳои таҳсилотӣ ташаккул меёбад. Ҳамин тавр, бозори хидматрасониҳои таҳсилотии тараққиқунанда боиси рушди рақобат дар байни агентҳои асосии ин бозор - муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ гардид. Дар натиҷаи кори механизмҳои бозорӣ майлу хоҳиши муассисаҳои таҳсилоти олии ҷумҳурӣ барои дарёфти мавқеи бозорӣ, баланд бардоштани сифати барномаҳо ва маҳсулоти таҳсилотӣ, таҳқиқи вазъи бозори хидматрасониҳои таҳсилотӣ ва меҳнат, маҳсусан ҳаҷми талабот ба маҳсулоти таҳсилотӣ ва рафтори рақибон фаъол гардиданд.

Тағйироти қатъии макромухит дар ҷумҳурӣ, ки дар он муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ фаъолият мекунанд боиси азнавсозии рафтори иқтисодии онҳо гардид ва роҳбарияти муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ маҷбур шуданд, ки манбаҳои дигари тиҷоратиро ҷустуҷӯ намоянд. Ташкили имичи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва идоракунӣ он ба ҳайси захираи муҳимми мавқеёбӣ самаранок дар бозори хидматрасониҳои таҳсилотӣ баромад мекунад. Бинобарин омӯзиши шартҳо ва омилҳои ташаккули имичи муассисаҳои соҳаи таҳсилоти олии касбӣ ва коркарди асосҳои концептуалии ташкили он, ба назари мо муҳимияти мавзӯро муайян менамояд ва сабаби интихоби мавзӯи мазкур шудааст.

Дар автореферат қайд шудааст, ки дар адабиёти илмӣ ва амалӣ оид ба идоракунӣ имичи субъектҳо ва ташкилотҳои гуногун гарчанде таҳқиқоти ҳаматарафа вучуд дошта бошанд ҳам, аммо наметавон тасдиқ кард, ки дар фаҳмиши категорияи имич ва дар ҷанбаи методологии арзёбии он ҳамфикрӣ дида мешавад. Барои муқаррароти муаллифӣ моҳияти имич дар диссертатсия мафҳуми имич, ки аз тарафи муаллифон дар адабиёти иқтисодӣ воҷе-

хуранд, гуруҳбандӣ шудааст, ки он дар чадвали №1, с. 12-и автореферат оварда шудааст.

Дар баробари муваффақиятҳои муҳими автореферат, ҳамзамон хубтар мешуд, агар муаллиф ба нуктаи зерин низ аҳамият меод:

Дар матн ва мазмуни автореферат муаллиф нақши сармоя ва иқтисодии зеҳнӣ дар ташаккули рушди имичи муассисаҳои таҳсилоти олии ҷумҳурӣ ва хориҷи кишвар овардааст. Хуб мешуд, агар муаллиф ҳамзамон вазъи хатмкунандагони донишгоҳҳои берунмарзӣ ва бозгашти мутаххасисони сатҳи баландро ба ватан низ мавриди таҳлил қарор меод. Зеро ки бисёре аз мутаххасисони сатҳи баланд баъди хатми донишгоҳ ва донишкадаҳо ба ватан барнагашта норасоӣ (камчинӣ)-и кадрҳои баландихтисосро дар дохили кишвар ба вуҷуд меоранд, ки инро дар илми муосир “истихроҷи мағзҳо” меноманд.

Пешниҳоди мазкур хусусияти маслиҳатӣ дошта, ба мазмун ва мундариҷаи автореферат таъсири манфӣ расонида наметавонад. Аз ин ҷост, ки новобаста аз пешниҳодҳои ҷойдошта автореферати диссертатсияи номзадӣ, таҳлили илмӣ худро ёфта, хулосаю пешниҳодҳо асоснок мебошанд.

Бинобар ин чунин хулоса намудан мукин аст, ки автореферат дар худ таркибу мундариҷаи диссертатсия ва навгонии илмӣ онро ифода намуда, ҳалли амиқ ва пурраи вазифаҳои дар таҳқиқот гузошташударо ифода менамояд. Ҳамчунин натиҷаи ба даст овардаи муаллиф арзиши илмӣ дошта, асосҳои назариявӣ амалии мукамалгардонии механизмҳои ташкил ва идоракунии имичи ташкилот (дар мисоли муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Тоҷикистон)-ро ифода менамояд.

Умуман, автореферат дар мавзӯи “Мукамалгардонии механизмҳои ташкил ва идоракунии имичи ташкилот” (дар мисоли муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Тоҷикистон), аз рӯи натиҷаҳои илмӣ ва амалии худ ҷавобгӯи талаботҳои 31 ва 33-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 январи соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, таҳия карда шуда, муаллифи он Ҳасанзода Нодира Ҳочимуд арзандаи дараҷаи илмӣ - номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06 - Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.04 - Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо) мебошад.

Тақриздиханда, декани
факултети иқтисод ва идораи ДМТ
д.и.и., профессор

Имзои Ҳ.Р. Исайновро тасдиқ менамоям,
сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси ДМТ

Исайнов Ҳ.Р.

Тавқиев Э.Ш.

27.02.2024